Старий Лазар досвітком сапав грядки. Досвітні пасма витягали сонце на землю, а Лазар потрясав сивим волоссям і, спертися на сапу, усміхався, бо дуже любив цей яркий переддень. В сутінках світанку він все малював будучність своїх дітей, внуків і правнуків.

Тихо, птахи співають, а роса їсть ноги. Але цю росу кожна стеблинка так радо двигає на собі, мов божий трунок.

— Ей, ти, росо, їла ти мене від дитини; я коло овець плакав від тебе. А як був молодий, то мусив підкочувати білі штани, йдучи від дівки, щоби мама не сварила, а як став ґаздою і заходив в збіжжя косити, то ти жерла мене, і кусала, і боронила перед косою кожде стебло, аби їх ще завтра напоїти своїм різким напитком, але восени ти найгірша, бо забирають від тебе все, кому ти щодня лице мила. Ти так, як мама, що не дає своїх дітей.

— Ото-м ся, росо, находив по тобі, ото-сь мене ся наїла, але твоя їдь була так, як мід, що щипає і смакує. Я тебе сімдесят років не проминув ані одного дня, а все чекав ясного сонця, і воно, велике та ласкаве, висушувало мене, а тебе, росо, забирало до неба, щоби вечором зливати, як умліває вся травинка. Ти, боже, поливаєш всю землю росою так, як ми розсадник. Ех ти, божа водице, ти давала дужість і здоровля пшеницям та житам, але і я був від тебе дужий та різкий. Баную дуже, що ти мене не будеш заросювати, як ти, святе сонце, родишся.

Глянув на свою білу хату.

— О, я з тебе, мій палацу, тихонько дуже виходжу, аби не будити купи внуків. Вони так файно сплять, порозкидаються, що гріх рипнути дверима; їх сон святий, бо їх бог взяв на свої коліна, на колінах божих вони ростуть. А стара зараз за мною встає, накриває діти і ходить тихо, як кітка, та лагодить їм сніданок. Мій ласкавий боже, чим я годен

відплатити твою ласку? Ти мене своїм сонцем, дощем і бурею тримав у силі довгі роки, аби мої діти і їх діти жили і росли!

— Але внуки інші, як давно були, в них книжки, в них співанки інші. А дурна стара радується ними та будує Україну; здуріла стара від внуків. Видурюють від неї гроші на театр та на книжки та тягають стару коробку по читальнях, а вона вертає з ними додому та радується, як дівка.

— "Мой, старий,— каже,— але аби ти видів, який козак наш Тома, у сивій кучмі, у синіх гачах, а люди плещуть йому в долоні, а він так говорить, як у книжці, а сорочка горить на нім. Ей, якби ти ся хоть раз подивив на них!" Я, кажу, старий, щоби ся дивити на таке, і не винен тому, що ти з своїми внуками наново дівочиш. Але ти мені скажи, відки ти гроші маєш на кучми, та на синє сукно, та на вогневі сорочки, бо ти така сліпа, як кертиця , ти їм не вишила, відколи ти здуріла з тою Україною, то мені в мошонці все гроші хибують.

— Але внуки не п'ють, не гуляють і до корчми не йдуть, а гудуть, як бжола: Україна, Україна. Малий Кирило підходить мене, як дитину: "Діду, діду, я прочитаю таке файне".

— Та читає, та добре там написано, але я письма не знаю, а лиш через охоту малого сідаю з ним та потакую.

— Вони в мене чемні, най їх бог благословить з їх надіями. Вони хотять нового, на те вони і молоді.

З цих дум вирвало його сонце, що зійшло, як золото, і стара, що кликала на сніданок.

— Ти, вічне сонце, ти знов благословиш мене на сніданок. Та-м слабий; роса, твоя донька, не має вже на мені що пити, самі кості. Але в мене внуків богато. Роса має кого обливати своїми перлами. А ти, мамо наша, ясне сонечко, все благослови їх до сніданку.

Старий Лазар росяним листком обтер свої мокрі очі і пішов до хати між внуків.